

Використана література:

1. Кайдалова Л. Г. Організація та контроль самостійної роботи студентів / Л. Г. Кайдалова // Проблеми фізичного виховання і спорту – 2010 – № 1. – С. 67-70.
2. Самостійна робота студентів : метод. рек. для викл. / В. П. Черних, Л. Г. Кайдалова, І. А. Зупанець [та ін.]. – Х. : 1999. – 44 с.
3. Самостійна робота студентів із загальної педагогіки : посіб. для студ. 1 курсу / В. І. Євдокимов, Т. П. Агапова, І. В. Гавриш, Л. П. Харченко. – Х. : Основа, 1997. – 33 с.

References:

1. Kajdalova L. G. Organizacija ta kontrol' samostijnoj roboti studentiv / L. G. Kajdalova // Problemi fizichnogo vihovannja i sportu. – 2010. – № 1. – S. 67-70.
2. Samostijna robota studentiv : metod. rek. dljavikl. / V. P. Chernih, L. G. Kajdalova, I. A. Zupanec' [ta in.]. – H. : 1999. – 44 s.
3. Samostijna robota studentiv iz zagal'noj pedagogiki : posib. dlja stud. 1 kursu / V. I. Evdokimov, T. P. Agapova, I. V. Gavrish, L. P. Harchenko. – H. : Osnova, 1997. – 33 c.

Кулинка Ю. С. Самостоятельная работа в педагогическом образовании будущих учителей технологий по профилю “Техническая и компьютерная графика”.

Рассматриваются теоретико-методические аспекты самостоятельной работы в педагогическом образовании будущих учителей технологий по профилю “Техническая и компьютерная графика”, организация и контроль, формы и виды самостоятельной работы при изучении компьютерных дисциплин. Эффективность самостоятельной работы обеспечивается качественной учебной литературой. Основными формами контроля являются: текущий, итоговый и модульный, экзамены, курсовые работы, квалификационные проекты. Контроль может проводиться в виде: экспресс-опроса, собеседования. Контроль является источником информации для преподавателя о ходе самостоятельного овладения студентом учебного материалом.

Ключевые слова: самостоятельная работа, будущий учитель технологий, формы самостоятельной работы, аудиторная работа, внеаудиторная работа, контроль самостоятельной работы.

Kulinka Ju. S. Independent work in teacher education technologies for future teachers profile “Design and computers graphics”.

The theoretical and methodological aspects of independent work in teacher education of future teachers of technology the profile “Technical and computer graphics”, organization and control, shape and type of independent work in studying computer science. Efficiency of independent work is provided high-quality educational literature. The basic forms of control is: current, result and module, examinations, term papers, diploma works, licensed computer-integrated examinations, state attestation. Control can be conducted in a kind: express-questioning, interview. Control is an information generator for a teacher about motion of independent capture the student of educational by material.

Keywords: independent work, a future teacher of technology, forms of self-study, classroom work, testing work, control of independent work.

УДК 378.14:008:64

Лихолат О. В.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ СПЕЦИФІКИ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ТЕХНОЛОГІЇ ПОБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Розкрито поняття змісту освіти в теорії та практиці сучасної педагогічної думки. Визначені методологічні підходи щодо формування змісту навчальної дисципліни “Технології побутової діяльності” в системі підготовки майбутнього вчителя технології. Обґрунтований

комплекс технологічних підходів до організації діяльності в сучасному побуті. Наведені методологічні підходи, якими визначені, обумовлені та зв'язані блоки змісту навчальної програми. Створена модель навчальної дисципліни "Технології побутової діяльності", що втілена в авторській навчальній програмі. Показаний можливий вплив авторської програми на фахову діяльність майбутнього вчителя технології, професійне вдосконалення, надбання кола професійних компетенцій спеціалізації "Основи домашнього господарювання", здатність педагогічного мислення майбутніх вчителів технологічної освіти.

Ключові слова: дидактика, зміст освіти, технологічна освіта, навчальна дисципліна спеціалізації, зміст навчальної дисципліни, технології побутової діяльності, професійні компетенції.

Проблема відбору і структурування змісту освіти відноситься до основних проблем дидактики [12]. Зміст освіти, вимоги до нього завжди зазнають глибокого теоретичного обґрунтування в державних нормативних документах, працях науковців [11, с. 93-105]. Зміст професійної підготовки майбутнього вчителя технології найбільш повно відображається та реалізовується в навчально-методичній документації, розробка якої має здійснюватись у відповідності до загальновідомих методологічних підходів, дидактичних принципів. Саме ці принципи і підходи є визначальними для відбору навчальної інформації, її структурування, формування змісту, взаємозв'язків між елементами під час творення навчальних планів, програм навчальних дисциплін, підручників, навчально-методичних посібників.

На сучасному ринку освітніх послуг вкрай важливим є пошук інноваційних, ефективних форм і методів навчання, перегляд і удосконалення змісту навчальних дисциплін, навчальних планів, створення інтегрованих курсів дисциплін, які здатні забезпечити якість знань на основі раціонального поєднання основних професійних компетентностей майбутнього фахівця.

Великою когортою науковців в нашій державі багато напрацьовано щодо вирішення актуальних проблем теорії технологічної освіти та практики підготовки вчителя технології. Проблема фундаментальної підготовки вчителя приділяв увагу в своїй роботі В. К. Сидоренко. Такі вчені, як О. М. Коберник, Т. А. Газука, С. М. Ящук досліджують проблеми оволодіння проектною діяльністю вчителями технології. З точки зору проектно-художньої творчості розглядала зміст підготовки майбутнього вчителя О. В. Плутук. Проблеми підготовки майбутнього вчителя до інноваційної педагогічної діяльності вивчав Т. М. Демиденко. Такі автори, як Т. Р. Наруліна, Т. В. Обухова, Н. Н. Савушкін в своїх роботах приділяють увагу розвитку професійно значущих якостей вчителя технології. Проблема формування технологічної культури приділяють увагу В. В. Соловей, С. І. Ткачук.

У підготовці майбутніх вчителів технологічної освіти важливу роль відіграють дисципліни соціально-гуманітарного, фундаментального та фахового (професійно-практичного) циклів. Окреме місце серед дисциплін професійного спрямування відводиться дисциплінам спеціалізації. Значення навчальних дисциплін спеціалізації в професійному становленні майбутнього вчителя технологій є надзвичайно важливим, адже ці дисципліни формують профіль майбутнього вчителя, поглиблюють знання, вміння і розширюють коло професійних компетентностей.

Серед інших дисциплін спеціалізації "Основи домашнього господарювання" на технологічному факультеті ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет" варто виділити окрему дисципліну "Технології побутової діяльності", якою завершується цикл фахово-практичної підготовки здобувачів вищої освіти за обраною спеціалізацією. Зміст цієї дисципліни має базуватись на останніх досягненнях сфери організації побутової діяльності, а також здобутках дидактики, педагогіки, психології, теорії та методики технологічної освіти.

Метою нашого дослідження є обґрунтування підходів до формування змісту навчальної дисципліни “Технології побутової діяльності”. Для виконання мети були сформульовані такі завдання: 1) визначити методологічні підходи, педагогічні принципи, наукові джерела щодо формування змісту навчальної дисципліни “Технології побутової діяльності”; 2) створити модель навчальної дисципліни “Технології побутової діяльності” і розробити навчальну програму для підготовки вчителя технологічної освіти за спеціалізацією “Основи домашнього господарювання”.

У науковій педагогічній літературі поняття “зміст освіти” розглядається системно на основі розуміння необхідності поєднання наукових знань, умінь і навичок, оволодіння якими здатне забезпечити всебічний розвиток тих, хто навчається, включаючи їхні розумові і фізичні здібності, процес формування їхнього світогляду, моралі і поведінки, підготовку до суспільного життя, праці [10, 91].

Процес визначення змісту навчальної дисципліни “Технології побутової діяльності” в системі підготовки вчителя технологій, який спрямований на формування професійних компетентностей здобувачів вищої освіти за обраною ними спеціалізацією, має ґрунтуватись на підходах загальнонаукових, філософських, психологічних, педагогічних, здобутках теорії та методики технологічної освіти.

Безсумнівно, діяльність в побуті можна вважати методологічною категорією, яка дозволяє охоплювати широке коло предметів і явищ, пов’язаних з такими поняттями, як “побут”, “діяльність”, “праця”. З огляду на процес формування змісту навчальної дисципліни “Технології побутової діяльності” ми вважаємо, що доцільно враховувати і спиратись на такі загальновідомі з педагогічної теорії та практики методологічні підходи до формування професійних компетенцій майбутнього вчителя, в тому числі і вчителя технології [3; 4; 7; 8; 9; 10]:

- діяльнісний підхід, що пов’язаний з діяльністю, як засобом становлення і розвитку суб’єктності майбутнього вчителя в діяльності;
- особистісно-діяльнісний, що охоплює особистісно-орієнтовану сферу формування потреб, мотивів, інтересів, ідеалів, переконань;
- біхевіористичний (від англ. behavior – поведінка), що обумовлений впливом середовища на поведінку людини;
- культурологічний, базований на врахуванні рівня розвитку культури суспільства на сучасному етапі;
- гуманістичний, що передбачає розуміння найвищої ціннісної ролі людини в сучасному суспільстві, орієнтацію на зміну способу її мислення;
- когнітивний підхід, що базований на розумінні зв’язку реакцій людини не лише на зовнішні стимулятори, але і на внутрішні зміни, наприклад самосвідомість, когнітивні стратегії, селективна увага тощо;
- акмеологічний, спрямований на вдосконалення і корекцію професійної діяльності, забезпечення керування індивідуально-професійним розвитком майбутнього вчителя;
- аксіологічний, що характеризує цінності як основу регуляції людської поведінки, навчальної і професійної діяльності, прийняття рішень у ситуаціях вибору (поєднання цільової і мотиваційної спрямованості орієнтацій);
- суб’єктний, що базований на вольовому вияві саморегуляції особистості, який розкривається через такі професійні якості як ініціативність, самостійність і відповідальність;
- компетентнісний, який базований на змозі трансформувати цілі і зміст освіти у суб’єктивні надбання учня і які можна об’єктивно виміряти;
- синергетичний, що наголошує на самореалізації складних систем, якими є людина (суб’єкт діяльності), побут (об’єкт діяльності), технології (сукупність методів);
- системний, що є основою для варіативного будування і коригування професійної діяльності, знаходження оптимальних варіантів поєднання засобів, форм і методів роботи;

– праксеологічний, який базований на залежності результатів діяльності від попередньої ретельної підготовки до її виконання, ступеня підготовленості дій у широкому розумінні (оволодіння знаннями, свідомий вибір засобів, методів аналізу і регулювання, критеріїв емоційного і практичного оцінювання результатів).

На формування змісту визначеної нами навчальної дисципліни здійснюють впливи педагогічні, філософські, психологічні наукові основи [1; 4; 7; 8; 9; 10]. Педагогічні підходи вимагають включення до навчальної програми:

- знань видів побутової діяльності та технологічних підходів до їхнього виконання, іншими словами, досвід використання знань для орієнтування у просторі сучасного побуту;
- способи дій (вміння і навички) – досвід використання науково обґрунтованих засобів виконання різних видів побутової діяльності;
- досвід технологічної творчої діяльності;
- емоційно-ціннісне ставлення до технологій побутової діяльності в цілому.

Сучасна епоха характеризується потужним розвитком соціально-економічних відносин, в тому числі і в побуті. Очевидним є ускладнення та поглиблення соціальних процесів суспільства, зміна побутово-філософських ідей, зростання проблем у морально-етичному, сімейно-родинному та культурному житті, підвищення ролі особистісних прагнень людини. З'являються і розвиваються нові напрямки в науці і соціальній практиці, що безумовно впливає на профіль сучасного побуту [1; 2; 6].

Розглянемо основні принципи відбору змісту навчальної програми “Технологія побутової діяльності” у відповідності до виділених нами методологічних і педагогічних підходів, характеристик змін сучасної епохи.

Т а б л и ц я

Педагогічні принципи конструювання змісту навчальної дисципліни “Технології побутової діяльності” (модель дисципліни)/

№ п/п	Педагогічні принципи	Зміст навчальної дисципліни	Педагогічні завдання
1	Принцип відповідності	Побут як сфера невиробничої діяльності людини	Залучення до інтегрованого та глобального розуміння системи “людина – побутове середовище”
2	Принцип гуманістичності	Визначення змісту, виходячи з критеріїв ресурсо-, енерго- та здоров’язберігаючих технологій. Системна будова побутового середовища людини. Ускладнення зв’язків людини з сучасним навколишнім середовищем проживання	Виховання культури споживання та здоров’я, актуалізація відповідального ставлення до навколишнього середовища, розкриття нормативного характеру умов проживання
3	Принцип прогностичності	Основи прогнозування можливого шляху розвитку людини та побуту. Концепції стійкого розвитку людства, цивілізації	Виховання потреби піклування про майбутнє, ощадливого ставлення до ресурсів, необхідності економії джерел енергії
4	Принцип різнорівневості	Поєднання чинників глобального, регіонального і локального рівнів, зразків світової культури і культури рідного народу	Взаємодія емоційної, інтелектуальної, вольової сфери особистості
5	Принцип дієвості	Участь кожного у вирішенні сучасних проблем життєдіяльності людства, включаючи екологічні, етичні, моральні	Становлення таких рис особистості як екологічна, етична та моральна відповідальність
6	Принцип варіативності	Різноманітність видів діяльності в	Розвиток діалектичного

№ п/п	Педагогічні принципи	Зміст навчальної дисципліни	Педагогічні завдання
		сучасному побуті і пластичність технологічних підходів до вирішення побутових завдань	мислення
7	Принцип змінюваності	Чисельність засобів та шляхів вирішення побутових проблем	Розуміння причинно-наслідкових зв'язків

Структурування змісту пов'язане з розробленими і сформованими нами ідеями щодо загальних вимог, які висувуються до конструювання змісту. Нами виокремлені складові елементи і встановлений взаємозв'язок системо-логічного і особистісно-орієнтованого напрямів між основними поняттями дисципліни "Технології побутової діяльності". Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні базові теоретичні та практичні питання діяльності в сучасному побуті, зміст та специфіка різних видів технологічних процесів сучасного побуту та аналіз технологічних підходів до вирішення проблем енерго-, ресурсо- та здоров'язбереження в сучасних побутових умовах.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Види технологій побутової діяльності.
2. Енергозберігаючі технології побутової діяльності.
3. Ресурсозберігаючі технології побутової діяльності.
4. Здоров'язберігаючі технології побутової діяльності.
5. Сервісні технології побутової діяльності.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших. Отже, зміст навчального курсу "Технології побутової діяльності" ми розглядаємо з певних закономірних позицій різних наук, в тому числі і педагогічної. Створена нами авторська навчальна програма дозволить здобувачам вищої освіти отримати сукупність професійно значимої інформації у формі понять, суджень і висновків, адекватних складу професійної діяльності майбутніх вчителів технології за спеціалізацією "Основи домашнього господарювання". Модель навчальної дисципліни дозволяє з впевненістю стверджувати, що зміст програми "Технології побутової діяльності" має сприяти процесу вдосконалення фахових компетентностей майбутнього вчителя технології. Потребує уточнення і конкретизації загальна мета спеціалізації "Основи домашнього господарювання" через зміст у співвідношенні з етапами навчання, переліком навчальних дисциплін.

Використана література:

1. Гершунский Б. С. Философия образования [Текст]: учебное пособие для студентов высших и средних педагогических учебных заведений / Б. С. Гершунский. – М.: Московский психолого-социальный институт, 1998. – 432 с.
2. Екологічний менеджмент [Текст]: навчальний посібник / В. Ф. Семенов, О. Л. Михайлюк, Т. П. Галушкіна, Г. В. Крусір та ін.; за ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк; М-во освіти і науки України, ОДЕУ. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 407 с.
3. Краевский В. В. Методология педагогики: новый этап [текст]: учеб. / В. В. Краевский, Е. В. Бережнова; 2-е изд., стер. – М.: "Издательский центр "Академия", 2008. – 400 с.
4. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання [текст]: навчальний посібник / В. І. Лозова, Г. В. Троцько / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – 2-ге вид., випр. і доп. – Харків: "ОВС", 2002. – 400 с.
5. Лукашевич М. П. Соціологія економіки [текст]: підручник / М. П. Лукашевич. – К.: Каравела, 2005. – 288 с.
6. Меньшова Г. А. Экономика и социология непродовольственной сферы (Учебно-методическое пособие для заочников) [текст] / Г. А. Меньшова. – СПб.: СПбГУ Учебно-методическое управление, 2001. – 195 с.
7. Скрипченко О. В. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2007. – 400 с.
8. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки [текст]: навч. посіб. / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. –

3-е вид., виправл., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 528 с.

9. *Столяренко О. Б.* Психологія особистості [текст] : навч. посіб. / О. Б. Столяренко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.
10. *Фіцула М. М.* Педагогіка [текст] : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – 2-е вид., випр., доповн. – К. : Академвидав, 2005. – 559 с.
11. *Фіцула М. М.* Педагогіка вищої школи [текст] : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 352 с.
12. *Чайка В. М.* Основи дидактики [текст] : навч. посіб. / В. М. Чайка. – Київ : Академвидав, 2011. – 240 с.

References:

1. *Hershunskiy B. S.* Fylosofiya obrazovaniya [tekst] : uchebnoe posobyе dlia studentov visshykh y srednykh pedahohycheskykh uchebnykh zavedenyi / B. S. Hershunskiy. – M. : Moskovskiy psykholoho-sotsyalnyi ynstitut, 1998. – 432 s.
2. *Ekolohichniy menedzhment [tekst] : navchalnyi posibnyk / V. F. Semenov, O. L. Mykhailiuk, T. P. Halushkina, H. V. Krusir ta in. ; za red. V. F. Semenova, O. L. Mykhailiuk ; M-vo osvity i nauky Ukrainy, ODEU. – K. : Tsentr navchalnoi literatury, 2004. – 407 s.*
3. *Kraevskiy V. V.* Metodolohiya pedahohyky : novyi etap [tekst] : ucheb. / V. V. Kraevskiy, E. V. Berezhnova ; 2-e yzd., ster. – M. : “Yzdatelskiy tsentr “Akademyia”, 2008. – 400 s.
4. *Lozova V. I.* Teoretychni osnovy vykhovannia i navchannia [tekst] : navchalnyi posibnyk / V. I. Lozova, H. V. Trotsko / Khark. derzh. ped. un-t im. H. S. Skovorody. – 2-he vyd., vypr. i dop. – Kharkiv : “OVS”, 2002. – 400 s.
5. *Lukashevych M. P.* Sotsiolohiia ekonomiky [Tekst] : pidruchnyk / M. P. Lukashevych. – K. : Karavela, 2005. – 288 s.
6. *Menshova H. A.* Ekonomyka y sotsyolohiya neproyzvodstvennoi sfery (Uchebno-metodycheskoe posobyе dlia zaochnykov) [Tekst] / H. A. Menshova. – SPb. : SPbHU Uchebno-metodycheskoe upravlenye, 2001. – 195 s.
7. *Skrypchenko O. V.* Vikova ta pedahohichna psykholohiia : navch. posibnyk / O. V. Skrypchenko, L. V. Dolynska, Z. V. Ohorodniichuk. – 2-he vyd. – K. : Karavela, 2007. – 400 s.
8. *Stepanov O. M.* Osnovy psykholohii i pedahohiky [tekst] : navch. posib. / O. M. Stepanov, M. M. Fitsula. – 3-e vyd., vypravl., dopovn. – K. : Akademvydav, 2012. – 528 с.
9. *Stoliarenko O. B.* Psykholohiia osobystosti [tekst] : navch. posib. / O. B. Stoliarenko. – K. : Tsentr uchbovoi literatury, 2012. – 280 s.
10. *Fitsula M. M.* Pedahohika [tekst] : navch. posib. / M. M. Fitsula. – 2-e vyd., vypr., dopovn. – K. : Akademvydav, 2005. – 559 с.
11. *Fitsula M. M.* Pedahohika vyshchoi shkoly [Tekst] : navch. posib. / M. M. Fitsula. – K. : Akademvydav, 2006. – 352 с.
12. *Chaika V. M.* Osnovy dydaktyky [tekst] : navch. posib. / V. M. Chaika. – Kyiv : Akademvydav, 2011. – 240 s.

Лихолат Е. В. Методологические основы определения специфики содержания учебной дисциплины “Технологии бытовой деятельности”.

В статье раскрыто понятие содержания образования. Определены методологические подходы к формированию содержания учебной дисциплины “Технологии бытовой деятельности” в системе подготовки будущего учителя технологий. Обоснован комплекс технологических подходов к организации деятельности в современном быту. Приведены методологические подходы, которыми обозначены, обусловлены и связаны блоки содержания учебной программы. Создана модель учебной дисциплины “Технологии бытовой деятельности”, которая воплощена в авторской учебной программе. Показано возможное влияние авторской программы на профессиональную деятельность будущего учителя технологий, профессиональное совершенствование, приобретения круга профессиональных компетенций специализации “Основы домашнего хозяйствования”, способность педагогического мышления будущих учителей технологического образования.

Ключевые слова: дидактика, содержание образования, технологическое образование, учебная дисциплина специализации, содержание учебной дисциплины, технологии бытовой деятельности, профессиональные компетенции.

Lykholat O. V. Methodological basics for features definition of the content of the academic course “Mode of life and its technologies”.

The definition of the concept for the educational content in theory and practice in the modern pedagogical thought is represented. Some methodological approaches on the process of formation of the academic course content “Mode of life and its technologies” are defined as a part of the preparing system of the future technology teacher. The complex of technological approaches on the organizational analysis

in the modern mode of life is discussed. Some methodological approaches on how blocs of the academic training program could be defined, explained and connected, are represented. The model of the academic course "Mode of life and its technologies" is created, which is also implemented in the author's training program. The possible influence on professional performance of the future technology teacher is shown, as well as on his or her professional improvement, possibility for obtaining of the needed skills and competences for the specialization "Basics of the household management", and capability for pedagogical thinking development.

Keywords: *didactics, the concept for the educational content, technological education, training program for the specialization, the content of the academic discipline, mode of life and its technologies, professional skills.*

УДК 93:378.011.3-051:62/69"19"

Ляшук Ю. В.

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ

У статті підкреслено актуальність вивчення питання підготовки педагогічних кадрів, що здійснювали трудову підготовку учнівської молоді в різні історичні періоди, для сучасної педагогічної науки. Здійснено історико-педагогічний аналіз підготовки вчителів України до викладання трудового та виробничого навчання у загальноосвітніх закладах починаючи з 1950 років і до 1991 року; охарактеризовано освітні нормативно-правові документи, що визначали політику в галузі освіти України в ці роки; виокремлено етапи та провідні тенденції цього процесу за часів УРСР. Досліджено, що на першому етапі у ВНЗ здійснювалася підготовка майбутніх вчителів математики, фізики, природознавства, географії, хімії, що була лише пов'язана з трудовим і виробничим навчанням; на другому відбувалося становлення і розвиток системи підготовки вчителів трудового навчання у педагогічних інститутах.

Ключові слова: *історико-педагогічний аналіз, постанови партії та уряду радянської держави за 1950–1991 з питань навчання фахівців із трудової підготовки, вчителі трудового навчання.*

Конструктивний пошук шляхів формування сучасної освітньої складової фахівців із трудової підготовки неможливий без здійснення історико-культурної рефлексії генезису й основних тенденцій формування освітнього потенціалу вчителів трудового навчання у вітчизняній педагогіці. Тому вивчення питання підготовки педагогічних кадрів, що здійснювали трудову та виробничу підготовку учнівської молоді в різні історичні періоди є актуальним питанням сучасної педагогічної науки.

Безпосередньо історичним аспектам трудового навчання присвячено широке коло наукових досліджень українських вчених. Так, А. Вихрущ досліджував закономірності становлення трудової підготовки учнів в загальноосвітніх школах України, Н. В. Слюсаренко – становлення та розвиток трудової підготовки дівчат у школах України кінця ХІХ–ХХ століття, Б. Струганець – особливості підготовки вчителів трудового навчання у вищих навчальних закладах України в другій половині ХХ ст., В. В. Гаргін – розвиток методики трудового навчання в Україні як галузь педагогічної науки (друга половина ХХ – початок ХХІ століття); Н. О. Терентьева – розвиток політехнічної освіти у вищих навчальних закладах України (ХХ століття) та ін.

Мета статті – окреслити підготовку майбутніх вчителів у вищих навчальних закладах до викладання трудового навчання у школах в Радянській Україні у період з 1950 р. по 1991 р.

На теренах УРСР жорстке тоталітарне управління було притаманне усім сферам